

Dokdy zůstat doma s dítětem? Česko se s Evropou neshodne

# Batolata do školek

Radka Hrdinová  
reportérka MF DNES



**T**éměř devět tisíc podpisů se během necelého měsíce sešlo pod peticí, která vyzývá ministra školství, aby změnil zákon. Jde o novelu školského zákona, kterou poslanci odhlasovali už před rokem, ale v praxi má platit až od roku 2020. Dává mateřským školám povinnost se vedle tří- až šestiletých dětí postarat i o děti dvouleté.

„Já říkám ne, nedělejte to, do tří let se určuje 90 procent osobnosti, dítě potřebuje mámu a je nenahraditelná,“ vysvětluje pedagog Marek Hermann, proč petici adresovanou dnes už bývalé ministryni školství Kateřině Valachové se svým kolegou sestavil. Dvouleté děti podle něj jednoduše do školky nepatří.

Ne nepodstatnou část podpisů pod jeho petici přidaly učitelky mateřských škol, které se bojí toho, že se budou muset o dvouleté děti postarat za současných podmínek. To znamená ve třídách, kde se dvě starají o 28 předškoláčků.

„Ano, ministerstvo nám slibuje peníze na chůvy, nebo že budeme mít ve třídě méně dětí. To ale nebude stačit, navíc nevěřím tomu, že se to stihne a že bude například k dispozici dostatek vzdělaných chův,“ říká učitelka z jedné pražské mateř-

ské školy, která si nepřála být jmenována.

## Český unikát

Otázka, jestli dvouleté děti do školky patří, nebo ne, je specificky česká. Jen pár týdnů po tom, co se pod peticí, která by před nimi ráda dveře do školky zavřela, začaly objevovat první podpisy, uveřejnila Orga-



**Do školky?** Na prvním snímku jsou chlapečci akorát dva roky, snímek vpravo je pro srovnání pořízený v jeho třech letech. Foto: Eva Kalhausová

nizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) svou zprávu o kvalitě předškolního vzdělávání.

Potvrzuje, že většina českých dětí zůstává doma minimálně do tří let věku. A konstatuje, že v tom je Česká republika vedle takových zemí, jako je Slovensko nebo Maďarsko, v evropských podmínkách naprostý unikát. V Evropské unii chodí do institucí, které se o předškolní děti

starají, v průměru třetina dětí mladších tří let. V České republice je to méně než deset procent.

Novela školského zákona, proti které brojí psychologové i učitelky ze školek, má ambici přiblížit v tomto ohledu Česko k Evropě. Ministerstvo školství v této diskusi nestojí samo proti všem.

Ty se dívají na problém dvoule-



sleву na dani na nepracující manželku nebo vysoké zdanění částečných pracovních úvazků,“ říká sociolog Daniel Prokop z agentury Median.

„Máme jednu z nejmenších nabídek práce na zkrácený úvazek. Využívá je necelých deset procent žen, průměr Evropské unie je přes třicet procent,“ říká Klára Kalíšková z think tanku IDEA při Národohospodářském ústavu Akademie věd. Spočítala, že mimo jiné kvůli dlouhému a úplnému přerušení kontaktu s profesí přicházejí rodiče pečující o děti doživotně o jedno procento příjmů za každý rok, kdy s dětmi zůstanou doma.

Přitom právě práci na zkrácený úvazek, který by umožnil matkám nechávat nejen dvouleté děti ve školkách pouze několik hodin denně, považují psychologové za přijatelný kompromis mezi péčí v rodině a institucí.

Jenže zaměstnavatelé už dopředu očekávají, že matka po porodu zůstane s dítětem doma ne měsíce, ale roky. Místa ve školkách přitom v mnoha obcích chybí i pro tříleté děti, a to rodiče v plánování kariéry dále omezuje. S tím, že by se žena postupně začala vracet do zaměstnání nejprve prací z domova a pak na omezený počet hodin, se tak ani nepočítá. Podmínkou je podle Kalíškové nejprve změna mateřských škol. „Za současného stavu, kdy mají dvě učitelky na starosti 28 dětí, to nejde,“ říká.